

35002

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU
BURSA MİLLETVEKİLİ

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, **Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanı Sn. Ali Yerlikaya** tarafından Anayasa'nın 98. ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılması için gereğini saygılarımla arz ederim.
08.10.2025

Yüksel Selçuk TÜRKOĞLU
Bursa Milletvekili

Son dönemde, yasaklı veya uygunsuz park eden araçlara karşı alınan yaptırım (örneğin **usulüne uygun olmayan şekilde çekilme, araçların otoparka çekilmesi sırasında zarar görmesi, araç üzerinde tahribat yapılması vb.**) hem bireysel mağduriyetlere hem de kamuoyunda haksız uygulama algısına yol açtığı sıkça dile getirilmektedir. **Karayolları Trafik Kanunu** ve ilgili mevzuat ihlallere para cezası ve gerektiğinde araçların kaldırılmasını öngörmekle birlikte; bu tür uygulamaların mevzuata uygun, şeffaf, ölçülü ve zarar gören vatandaşın tazminat hakkını güvenceleyen bir biçimde yürütülmesi zorunludur. Trafik ihlallerine ilişkin para cezaları ve kaldırma yetkileri mevzuatta belirlenmiştir. Ayrıca **İçişleri Bakanlığı** tarafından konuya ilişkin illere/kurumlara gönderilmiş uyarı ve genelgeler bulunmaktadır. **Mevzuat: Karayolları Trafik Kanunu'nun duraklama/park etme ile ilgili hükümleri ile yetkili makamların araç kaldırma yetkileri belirtilmektedir;** buna rağmen uygulamada, trafik düzenini doğrudan etkilemeyen hallerde dahi araçların usulüne uygun olmayan yöntemlerle **kaldırılıp/otoparka çekilmesi** ve çekme esnasında araçlara zarar verilmesi, idari usul ve vatandaş hakları bakımından ciddi sorunlara yol açmaktadır. **İçişleri Bakanlığı'nın 2019 tarihli** illere gönderdiği uyarıda, mevzuata aykırı veya orantısız uygulamalar nedeniyle mağduriyetlerin oluştuğu ve standardizasyon gerektiği vurgulanmıştır. Bu tür uyarıların ardından uygulamanın nasıl takip edildiği ve sonuçlarının paylaşılması demokratik hesap verebilirlik açısından önemlidir.

Buradan Hareketle;

SORU 1. İçişleri Bakanlığı'nın bilgisi dahilinde, son **3 (üç) yılda (2022, 2023, 2024 — veya güncel yıl dahil edilerek)** iller bazında usulüne aykırı araç kaldırma/çekme uygulamaları sonucunda (a) araçta fiziksel hasar bildirimi sayısı ve (b) araç sahipleri tarafından yapılan tazminat/şikâyet başvurularının sayısı nedir? **(Yıl ve il bazında tablo halinde cevaplanmasını talep ediyorum.)**

SORU 2. Bakanlığınızın 81 İl'e gönderdiği ve "park yasağı ihlali sonucu otoparklara çekilme konusunda mevzuata uyulması" gerektiğine dair genelge/uyarı yazısı mevcuttur. Bu genelgeye uyumun denetlenmesi için hangi somut talimatlar verilmiştir? (Denetim mekanizması, raporlama yükümlülükleri, uyumsuzluk tespitinde uygulanacak idari yaptırımlar ayrıntılı olarak açıklansın.)

SORU 3. Trafik zabıtasınca veya yetkili birimlerce yapılan araç çekme/otoparka çekme işlemleri sırasında ortaya çıkan hasarlar için vatandaşların tazminat hakları ve başvuru süreçlerine ilişkin Bakanlığınızın yetkili/standart prosedürü nedir? Yetkili kurum/kuruluş hangisidir; şikâyet halinde başvuru süresi, değerlendirme süreci ve ortalama tazminat ödeme süresi nedir?

SORU 4. Belediyeler, İl Emniyet ve İl Jandarma Komutanlıkları arasında "çekme/kaldırma" uygulamalarında standartlaştırılmış bir protokol var mıdır? Varsa metni paylaşılacak mıdır? Yoksa bir standart oluşturulması planlanmakta mıdır? (Varsa hangi tarihte yürürlüğe girmiştir; uygulanma oranı nedir?)

SORU 5. Mevzuata uygun olmadığı Bakanlığınızca tespit edilen veya mahkeme kararlarıyla haksız bulunduğu sabit olmuş çekme/kaldırma uygulamaları hakkında hangi idari soruşturmalar açılmış ve hangi yaptırımlar uygulanmıştır? (Yıl ve kurum bazında örnekler ve sonuçlarıyla birlikte bildirilsin.)

SORU 6. Trafik düzeninin sağlanması amacıyla uygulanan yaptırımların keyfi uygulamalara, araçlara zarar verilmesine veya vatandaş mağduriyetine dönüşmesini engellemek için Bakanlığınızın kısa, orta ve uzun vadeli (12 ay, 1-3 yıl, 3 yıldan uzun) planları nelerdir? Bu planlarda; (a) görevli personelin eğitimi, (b) kayıt/kamera/İHA/CBU gibi kayıt altına alma uygulamalarının zorunlu hale getirilmesi, (c) vatandaşın zarar görmesi halinde hızlı tazminat mekanizması ve (d) şeffaf şikâyet/itibar süreçleri yer alacak mıdır?

SORU 7. Vatandaşlardan gelen yoğun şikâyetler ışığında Bakanlığınız bu uygulamayı "ivedilikle" sonlandırmayı değerlendiriyor mu? Değerlendiriyorsa nasıl bir düzenleme/algoritma ile "ölçülü" ve "azami derecede zararı önleyici" alternatif yaptırıma (ör. dijital ceza bildirimi, plakaya elektronik ikaz, mobese/çevre kameralarıyla tespit ve uzaktan ceza uygulaması vb.) geçiş planlanmaktadır?

Tel: 4206582-4206583

e-posta: yukselselcuk.turkoglu@tbmm.gov.tr

Adres: Halkla İlişkiler Binası 6-kat No: E-611